

følger dem til den Høifskyldende og tager alle Pengene som sin Eiendom. Det er Tvungen, der er ved denne Lov for Fæsterne, at de ikke vide, hvorlænge Vorherre lader dem leve. Det er Ligestillelsen; Døden staaer og truer Fæsteren til ikke at udsætte Tiden, og naar man tager dette i Betragtning, vil man see, at det ikke er saa let for en Fæster at afvente, at Conjuncturerne forandre sig og blive ham gunstigere. Dette vil navnlig gjælde i alle de Tilfælde, hvor der kun er en Mand eller en Kone paa Fæstet, hvor det Hele altsaa beroer paa eet Liv; der vilde det være høifst ufornuftigt af den paagjældende Fæster at vente paa Conjuncturforandring, thi han kunde da komme til at vente udover sin Levetid. — En æret Taler (Gad) har yttret, at han ikke yndede Kapitlet om Taxationerne, blandt Andet fordi han ikke yndede Udnævnelser af Taxationsmænd igjennem Amtsraadet, da han mente, at Godseierne vare i Minoritet i Amtsraadene. Det er nu ganske rigtigt, naar han udtrykker sig paa den Maade, som han gjorde, at Godseierne ere i Minoritet i Amtsraadene, men Godseiernes Anskuelser ere i Majoritet — saaledes er det virkelige Forhold. — Den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hage) havde mange Grunde til ikke nu at give det foreliggende Lovforslag sin Stemme, hvoraf jeg troer, at adskillige vare overflødige paa Grund af de andres Bestaenhed; det er mærkeligt, at han saa mange Aar itræk har støttet Loven, men nu pludselig har opdaget, at der derved vilde brydes Contracter, og at Loven ikke stiller Parterne lige imellem; men han vilde heller ikke stemme for den, fordi der, som han sagde, ikke var noget Haab om, at Landstthinget vilde vedtage den. Ja, dersom det skulde være en Grund til at stemme imod en Lov, at vi ikke have noget Haab om, at det ærede Landstthing vil give sin Stemme dertil, saa maatte vi stemme imod mange Love, som vi nu stemme for, og som den ærede Rigsdagsmand ofte har været med at stemme for. Den ærede Rigsdagsmand veed desuden ikke, hvad Landstthinget vil — det er ikke her Stedet at tale derom, men jeg troer, at jeg tør ansee mig berettiget til at

siige, at man i saa Hensende Intet kan vide. Landstthingets Stilling til denne Sag har i de 2 sidste Aar vist, at det ingenlunde er en Modstander af en saadan Lov, og da den grundede Forventning, der 2 Aar igjennem er bleven udtalt i en motiveret Dagsorden, endnu ikke er slaaet til, uagtet en af Forslagsstillerne nu sidder paa Ministerbænken, kunde det gjerne være, at Landstthinget nu kunde gaae et Skridt videre, end det hidtil er gaaet; jeg troer derfor, at den ærede Rigsdagsmand bør understøtte os i at faae Loven igjennem, for at see, hvorvidt hans Formening om det andet Thing var rigtig. Den ærede Rigsdagsmand har ligeledes fremsat et Raisonnement, som ofte er blevet fremsat, og som, uagtet man hvergang oplyser, at det er urigtigt, føres frem paany af dem, der ere imod Sagen. Man siger nemlig: Disse opskruede Priser paa Indfæstning og Landgilde maae ikke være for høie; thi Bønderne ere altsfor oplyste og kloge Folk, til at de ville gaae ind derpaa, naar de see, at det er meget for dyrt; — den, der fører et slikt Raisonnement, kjender slet ikke noget til den hele Stilling. — En ung Mand, der er Søn af en Fæstebonde og er indlevet i disse Forhold, er vant til og oplært i Landbruget, han er, saa at siige, udelukket fra enhver ordentlig og selvstændig Stilling, naar han ikke kan blive Fæstebonde. Dertil kommer, at han har seet sine Forældre lægge deres Svæd og anvende saa mange Penge paa denne Jord, han har i hele sin Opvæxt været med og ogsaa lagt endeel af sit Arbeide til, — Kjærligheden til Fædrenejorden kommer og, saa derfor med i Betragtning. Forholdet stiller sig for saadanne Folk saaledes: Dersom Du ikke, selv med Opoffrelse, kan skaffe Penge tilveie, som aldrig ville forrente sig, dersom Du ikke, enten ved Arv efter dine Forældre eller ved at gifte Dig ind i en rig Familie kan skaffe Dig Indfæstningssummen, saa er Du henviist til at blive Arbeidsmand, Dagleier eller Indsidder; kan Du samle disse Penge, maa det naturligviis betragtes, som om Du kaster endeel af dem bort; thi Gaarden kan langtfra forrente dem, men saa kan Du faae Gaarden, og saa har Du kjøbt Dig et Slags